

Retkeilijä

TRL – 43 vuotta toimintaa

Nro 4

8.12.2014

Asuu kaikissa puissa
kauneus hiljainen
Viipyy lintujen suissa
onni sen.

Helvi Juvonen 1949

Sinitäinen ensi lumen aikaan jolloin sen hento sirkutus kuuluu lintulaudan läheisyydestä. Kuva: Reino Tuominen.

Kunnon talvi on reipasta meininkiä!

Talvi herättää eloon monet tutut harrastukset, jotka ovat halpoja ja helppoja harrastaa kotiseudulla, pihamaalla ja kunnan laduilla. Lapset eivät seiso tumput suorina, vaan hääriävät lumileikeissä.

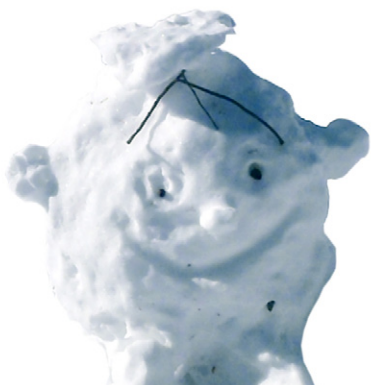
Ulkona heiluvat kolat ja lapiot – hyötyliikkujat ovat kömpineet tietsikoitten ja telkkarien uumenista lumitöihin.

Pilkkijät pääsevät odottelemaan soppakaloja aurinkoisille jäille.

Koko perheen tapahtumia

21.-22.2. Koko perheen Pyrypäivät Stenbackassa

1.3. Perheen ulkoilu- ja pilkkipäivä Itä-Helsingin jäillä (HTR)

Taavi tykkää talvesta. Kuva: Tanja Kuikka

Eila Oranen on taitava "kalamies", joka kaikki kalapaikat hyvin ties. Luepa sivulta 3, kuinka siika 2,6 kg kesytettiin. Kuva: Pertti Oranen.

Koivulan rantaan Kallaveden jäälle tulee tänäkin talvena napakelkka, koko perheen suosikki. Sen pystyttää jälleen Kuopion retkeilijöiden Kauko Laitinen. Kuvan viime talven lastentapahtumassa otti Liisa Niskanen.

Talven tarjouksia, jokaiselle jotakin!
Lisää sisäsivuilla.

- 26.12. Tapanin taaperrus Nuuksiossa. Kinkku sulaa!
- 24.-25.1. Akkain räm-pimisretki - erätaitoja huumorilla. Savusaunaa lupsakkaasti.
- 30.1.-1.2. Ukkojen luontoretki Nuuksiossa. Hiihtoa, patikkaa ja leppoisaa yhdessäoloa.
- 20.-22.2. Helmiretki. Monipuolista toimintaa Kolilla.
- Viikot 13-14 Hiihto/kalastusviikot Raattaman Rihmakurussa, HTR
- 10.-18.4. Leppoisa hiihtoviikko Pallaksella Varkhanmukan retkeilykeskuksessa, ER.

Näistä löydät lisätietoja lehden sivuilta 2 ja 7 sekä TRL:n nettisivuilta www.tyovaenretkeilyliitto.com. Sieltä pääset myös jäsenyhdistysten sivuille.

TRL:N MAJAT

ovat luonnonkauniilla paikoilla Länsi-Lapissa ja Pohjois-Karjalassa. Tutustu liiton nettisivuille ja varaa kevään parhaat viikot ajoissa! Puh. 045 1369 744 tiistai-torstai.

MatkaPaletti

HARRASTEMATKAT

Patikointimatkat Kreetalle ja Santorinille

Saaristopyöräilyä Kroatiaassa ja pyöräilyä Kreetalla.

Kreikka • Kroatia

myös muita teemoja
tilaa esite - kysy lisätietoja
info@matkapaletti.fi
010 320 2690
www.matkapaletti.fi

Kuvaaja, Reino Tuominen ruokkii hömötiasta.

Hyvää
Joulua ja
Onnellista
Uutta
Vuotta!

♥ GOD JUL! ♥ BUORRI JOULLUO! ♥ HÄID JÖULE! ♥ MERRY CHRISTMAS!
♥ FROHE WEIHNACHTEN! ♥ MEILLEURS VOEUX DE NOËL!

Iloista Joulua!

Tervetuloa 13.12. klo 12 Joulujuhlaamme ja Baruntse-kakulle Stenbackaan.
Espoon Retkeilijät

Rauhaisaa Joulua ja Riemukasta retkivuotta 2015!
Kangasalan Retkeilijät ry

Anjen pikku tähtiä jos antaa pitkin vuotta, ei joulutaiwaan kirkkain tähti loista silloin suotta. Tähtien valoa kaikille toivottaen
Kuopion Retkeilijät ry

Takaa metsien humisten Joulua jo matkalla on, luokse koivujen lumisten juurelle kuusikon!
Helsingin Työvään Retkeilijät / Helsingin Luonnonystävät

Joulunrauhaa sydämeen ja onnea vaellukselle 2015
Hämeenlinnan Retkeilijät ry

Lämmin joulutervehdys ja retkikikasta Uutta Vuotta
Järvenpään Retkeilijät ry

Rauhaisaa Joulua ja Retkeilyllistä Vuotta 2015!
Kuusankosken Retkeilijät ry

Lämmintä joulumieltä ja Reipasta Retkeilyvuotta 2015!
Laajasalon Reippailijat ry LARE

Joulutervehdys Nuuksion pohjoislaidalta. Voimaannutaan luonnosta!
Vihti Retkeilijät ry

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Salpausselän Samoojat ry

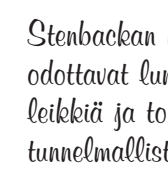
Taas saapui joulun aika ja sen ihmeellinen taika, halu läheisiensä kiittää. Uudelle vuodelle lupaukset tehdä ja vanha vuosi muistoihin liittää.
Riihimäen Retkeilijät ry

Lumista ja luistavaa Joulua sekä eteenpäin vievää Uutta Vuotta!
Retkeilyseura Vipeläjät ry

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät ry

Stenbackan hyvät haltijat odottavat lumihuutaleiden leikkiä ja toivottavat tunnelmallista Joulua.

NUUKA ry toivottaa ystävilleen kautta maailman kuusentuoksuista Joulua.

Liekki lämmin kynttilästä syttyy ihmissydämeen, matkaa arjen hämärästä teemme juhlaan jouluisen.
Karjalan Retkeilijät ry

Riemukasta joulua ja hyviä, onnekkaita retkiä vuodelle 2015.
Rovaniemen Retkeilijät

Tunnelmallista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta!
Tapaamme taas Matka2015 Messuilla. Penedon Retkeilijät

Hilma ja Topi toivottavat lumista Joulua. Kuva: HL

Luovuus kukkii läpi lumen ja jään.
ER:n Luovuus kukkii -kerho

Retkeilijä-lehti kiittää kaikkia kirjoittajia ja kuvaajia sekä tiedottajia, jotka ovat omalla panoksellaan osallistuneet lehden syntyyn. Jatketaan samalla innolla ja tuotetaan jatkossakin miellyttäviä lukuhetkiä kaikille lukijoillemme.

Kynttilöiden tuiketta ja Luovaa Uutta Vuotta 2015 kaikille Retkeilijä-lehden ystäville!

Toivottaa Retkeilijä-lehden toimitus Hilikka Laitinen Maija Koponen

Hyviä vesi- retkiä 2015!

Kyselkää talvihintaisia kanootteja, sekä uusia että käytettyjä.

Retkiluisteluun kaikki varusteet meiltä. Myös vuokraus.

Nyt myynnissä Tubbs-, TSL-, MSR- ja Atlas-lumikengät!

Lahjavinkki! Koirien ja kissojen kelluntaliivit

Kauppakuja 10, 01800 Klaukkala, Puh. (09) 879 8886
e-mail: welho@info.welhonpesa.fi www.welhonpesa.fi

Särkitunturin luonnontaidetta. Kuva: Pertti Mikkela

Loistava retkiviikko Varkhanmukkassa 13.- 20.9.14 Joogaa tunturilla - nauruterapiaa nuotiolla

Maaruska Pallaksen rinteillä ryöpsähti silmille. Riekonmarjan, juolukan ja mustikan lehdet hehkuiivat kuin tulenliekit, marjat vielä täynnä kesän makeaa voimaa.

Kuukkelit käpsähtelivät Varkhanmukan petäjissä tuumaten "Juuri nyt on oikea aika turistin tulla tunturiin". Seuraavana aamuna kuukkelille oli puuroannos tutulla laudalla. "Jaha, ovat tulleet ja tietävät talon tavat" piukutteli lintu ja käpsähti puurolle.

Olimme kuukkelin reviiillä, jonne kuvastuivat sinistä taivasta vasten Pallaksen kerot houkutellen korkeuksiinsa.

Montellin maja on Varkhanmukan kävijöille tuttu ja sopiva kohde alkaa vaellusviikko.

Intoa riitti katsastaa Nammalakurun uusi, hieno varaus- ja avokämpä ja kiipaista Jäkaläkerollekin. Aurinko, navakka tuuli ja liikunta tekivät tehtävänsä. Varkhanmukan lölyt ja Telajoapulahuus palauttavat tasapainon.

Taivaskero eli Himmeli riiki on Pallaksen tuntureista lähimpänä taivasta. Sen laki kurkottaa 809 metriin. Sinne on rattaosampaa nousta Vatikurua pitkin kuunnellen puron solinaa. Avaraa tunturimaista nousuaan harmaarakkaiselle laelle, jossa on muistomerkki Helsingin olympialaisten v.1952 olympiatulelle. Se ei kuitenkaan silloin syttynyt keskyyön

auringosta pilvisen sään vuoksi. Sen teki v. 2012 Juha Mieto tapahtuman 60-vuotismuistojuhlissa.

Joogaa avaralla Keimiö-tunturilla. Seuraava päivä oli edelleen aurinkoinen, lämminkin, vetäjämme Nousiaisien Ilmon tilaama.

Marjaliisa Hentilä kertoo tunturin vetovoimasta: "Olimme saavuttaneet tunturin laen noin tunnin reippaan nousun jälkeen. Näköalat mitä ihanimmat. Huomasin heti, että tasaisella laella oli puoleensa kutsuvaa, pehmeää sammuuta. Siinä voisi vaikkapa joogata! Rentoutus olisi ponnistuksen jälkeen paikallaan. Siihen ei ollut aikaa, mutta päällaseisontaan toki.

Se on rankka liike, mutta samalla mitä rentouttavinta, koska kaikki elimet ovat yhtäaikaan ylösalasin. Seisoisin päälläni vain pari minuuttia ja rentouduin täydellisesti. Sitäpaitsi, oli mukavaa katsella ihmisiä ja maailmaa toisesta horisontista."

Sammaltunturi kuului vielä päiväohjelmaan.

Ilmon poropoluilla. Emme kulkeeta Metsähallituksen uutta reittiä iki-ihanelle Hietajärvelle ja sen komalle laavulle, vaan kiersimme järven pitkin poropolkuja, joilla rapisivat käytyt jalan alla ja vierillä punersivat pulleat puolukat.

Hämyiseen satumetsään kurkisti aurinko kuin vahingossa valaisten kyhmyräisiä honkia ja oksien naavapartoja. Innokkaimmat tekivät pitkän marsin Hannukuruun ja Suasvaaralle päätyen Varkhanmukan lauteille hehkuttamaan luonnon ja vaeltamisen mahtavaa yhteisvaikutusta.

Särkitunturille pääsevät melkein kaikki sillä sinne on valmistunut baana, jolla ruska-aikaan on ruuhkaa. Kauti reitillä ja avarilla järvimaisemilla on ihailijoita vauvasta vaariin.

Nyt ylösmeno on helpompaa. Tullessani alas, huutelivat vastaan tulijat hymyssä suin "Vieläkö on pitkä matka?" Mielelläni vastasin "ei ole, kohta olette huipulla" Kävelysauvat kopisivat ja kaikilla oli hyvä mieli.

Lapin kankaiden makeat marjat ropisivat ämpäreihin. Hyväntahtoisesti jätimme niitä karhuillekin talviuunien evääksi ja emokarhun äidinmaidon vitamiineiksi ja hivenaimeiksi.

Kiitos osallistujille iloisesta seurasta ja kuvista ja erityisesti Karjalan vaarojen kasvatille Ilmo Nousiaiselle, joka hötkyilemättä johdatteli meidät Pallaksen koimeimmille tuntureille ja luontoelämysten pariin.

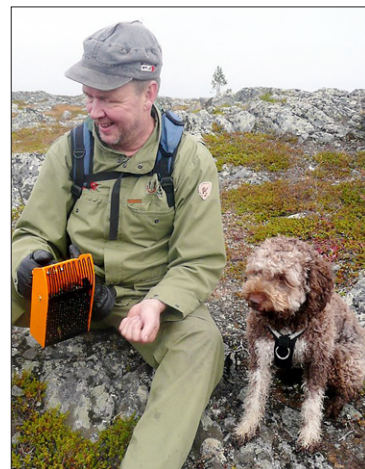
Ilolla viikkoa muistellen
Hilkka Laitinen

Mustakeron nuotiotalilla nauruterapiaan osallistivat Seppo Hentilä ja Kirsti Lumiala. Kuva: Marjaliisa Hentilä

Marjaliisa Hentilä joogaa Keimiö-tunturilla. Kuva: Pertti Mikkela

Luna-koiran omistajat Meeri ja Seppo Kuosmanen toivoivat kuvan nimeksi "Ensi rakkaus". Hannu Melin pöimii kulkissaan porukalle puuromarjat. Kuva: Kirsti Lumiala

Nauruterapeutti Liisi Juvonen poseeraa Taivaskerolla.

Retkiryhmä matkalla kohti Hietajärveä. Vas. Ilmo, Jussi ja Maija koirineen, Pertti, Hilkka, Seppo, toinen Seppo, Meeri, ylähällä Toivo, Marjaliisa, Kirsti, Hannu. Retkeilijöitä oli 15 kolmesta eri seurasta. Kuva: Liisi Juvonen

Jokaiselle jotakin

Järvenpään retkeilijöiden 19 hengen joukko pakkasi 5. syyskuuta rinkansa bussin uumeniin ja suuntasi kohti Muotkatuntureita. Oma bussikytyi on kätevä tapa matkustaa tutussa porukassa. Tosin ulkopuolisen on vaikea ymmärtää, miten varsinkaan iäkkäämpi ihminen suostuu vapaaehtoisesti nuokkumaan yön bussin kapealla penkillä. Perille päästyä, kunnon aamiaisen jälkeen retkeilijä on kuitenkin jo toipunut ja valmis lähtemään maastoon.

Perillä hajaannuimme eri tahoille, kukin mieltyneensä mukaan. Osa joukosta jäi Muotkan Ruoktun majoitus-tiloihin Ivaloon ja kolme ryhmää lähti omia reittejään viikon vaellukselle. Muotkatuntureilla ei reittiä voi suunnitella tunturimajojen tai laavujen mukaan, koska niitä ei siellä ole. Kivises-

tä maaperästä huolimatta teltanpaikkoja löytyi hyvin. Maasto oli helppokulkuista ja komeita maisemia oli riittämiin.

Säät suosivat meitä, sillä sadevarusteita tarvittiin vain yhtenä aamupäivänä. Maaruska kaunistui ja syveni viikon aikana, ja riekonmarjojen ja mustikanvarpujen puna sai tuntureiden rinteet hehkumaan. Mustikoita oli todella runsaasti, ja niitä kauhottiin suuhun ja astiohinkin, etelään tuotavaksi. Viimeisenä yönä lämpötila laski pakkasen puolelle ja onnekkaita yökukkujat näkivät renvotuliakin.

Ennen kotimatkalle lähtöä nautittiin yhdessä erinomaista poronkäristystä Muotkan Hansin isossa pirtissä. Hans esitti meille vielä lähtötervehdykseksi komeat joiut. Ensi vuonna uudelleen!

Hannele Pöllä

Retkiryhmä Muotkan Ruoktun tunturikylän päärakennuksen edustalla. Kuva: Erkki Sivula

Luonnon ihmeitä

Pohjoinen kaunokainen Pahtahanhikki (Potentilla nivea)

TRL:n Loistavalla retkiviikolla syyskuun puolella välissä oli **Liisi Juvonen** tarkkana luonnossa ja kuvasi tämän keltaisena loistavan, meille tuntemattoman kasvin.

Ihmettelimme mikä se on, miksi näin myöhään kukkii? Asia selvisi, kun kyseilin tutulta biologilta. Hän tunnisti kuvan perusteella sen Pahtahanhikiksi, joka on rauhoitettu kasvi. Se kasvaa tuntureiden ja rotkolaaksojen kalliopengermillä, pahoilla. Sitä esiintyy vain Pohjois-Lapissa sekä Kuusamossa. Kukkii heinäkuussa. Myöhäinen uusintakukinta johdattaa lämpimistä syysäistä - ilahduttava bongaus!

Hilkka Laitinen

Hannu Melin savustaa Varkhammukan laavulla porukalle Seppo Kuosmasen kalasaalista. Sitä tuli Vuontisjärvestä syväongella reilut 10 kg ahvenia ja haukia. Kyllä maistui! Kuva: Pertti Mikkela

Hannun mainio savustusohje

Savustaminen kannattaa tehdä kiireettömästi. Suolaus tehdään jo edellisenä päivänä tai antaa suolan imeytyä ainakin muutama tunti. Suolan määrä n. 2,5 % kalan painosta, esim. 5 kg muikkua sekoitetaan hienoa merisuolaa n. 125 g. Hieno merisuola on mielestäni paras savukalalle. Suolaliuokseen upottaminen on myös kätevä tapa suolata kalat. Tehdään 10 % suolaliuos ja annetaan kalojen suolautua muutama tunti (paksutettu kala on kätevää sulattaa suolaliuoksessa)

Kaloja kannattaa kypsäntää savustusuunissa jonkin aikaa ennen kuin laittaa savustuspurun ja sokerin uunin pohjalle. Pinnaltaan kosteasta kalasta tulee muuten helposti "nokinen". Leppäpuru ja palasokeri antavat hyvän maun ja kullanruskean pinnan. Voi kokeilla omenapuutakin, pyökkää, katajaa. Parhaan tuloksen saa vain kokeilemalla. Itse laitoin purut ja sokerin kalan koosta

riippuen 10-15 min. ennen kalan kypsymistä.

Kypsennysaikoja: muikku 15-25 min, iso ahven, siika (200-400g) 25-35 min, lohifile 30-40 min, kokonainen kala n. 1 kg 50-60 min

Ajat ovat ohjeellisia ja riippuvat hyvin paljon uunin lämpötilasta, mutta mieluummin kypsennys miedolla lämmöllä 150-175 astetta hieman pidempään. Liian kuumassa kala palaa helposti tai siitä tulee kuiva.

Vanha ohje sanoo: kun rasvaevä irtaota taivuttamalla, niin kala on kypsää.

Älä lannistu, jos ekalla kerralla ei tule hyvää kalaa. Kokeile eri vaihtoehtoja ja erilaisia savustusaikoja, lämpötiloja ja puruja. Itse olen savustanut puoliammattimaisesti n. 15 vuotta, ja nyt voin sanoa, että osaan asian.

Hannu Melin,
Karjalan Retkeilijät

Baruntsen huippu edessä oikealla. Sitä kohti ponnistelemassa Juha Saarinen ja Sami Etelälahti. Kuva: Jukka Tarkkala

20 vuotta myöhemmin

Vaikka elämä on ihmisen parasta aikaa, on muistorikas elämä vielä parempaa. Ja kaikista parasta on, että se jatkuu edelleen. Kiipeily ja retkeily ovat meille Baruntsen veteraaneille edelleen rakkaita harrastuksia.

Kävimme tänä syksynä Helsingissä syömässä samassa nepalilaisessa ravintolassa kun reilut 20 vuotta sitten. Oli paljon juteltavaa menneistä. Jussi ja Sami kävivät tänä syksynä yli kymmenennen kerran Nepalissa vaeltamassa. Varmaan muistelivat myös menneitä.

Lokakuun lopussa istuin iltaa muutamien työkaverien kanssa kiipeilyllä päättyneeksi Tapanilassa. Luulin, ettei nuorisoa kiinnostanut keskustella menneiden vuosikymmenien asioista, mutta olin väärässä. Sain kertoa Baruntsen retkikunnan tarinaa kiinnostuneille kuulijoille.

23.10.1994 olimme ensimmäisenä suomalaisena Himalajan retkikuntana saavuttaneet tavoitteemme 7168 m korkeudessa. Kuitenkaan huipulla käynti ei tule ensimmäisenä mieleen, vaan esimerkiksi viimeisen päivän ponnistelu kohti korkeuksia jätti paljon enemmän muistijälkeä. Sumuisella huipulla seisomisesta ei saatu hyviä valokuvia. Jussi kirjoitti puolen vuoden ikäisen tyttärensä nimen lumihankeen. Luiskahtaminen jäisellä rinteellä laskeutumisen aikana puolipimeässä on jäänyt hyvin minun mieleeni.

Retkikunnan ajalle osuivat myös äänestys Suomen EU-jäsenyydestä ja Estonian uppoaminen, joista molemmista saimme kuulla viikkoja myöhemmin palattuamme takaisin Katmanduun.

Retkikunnan onnistunut ja turvallinen läpivienti kokonaisuutena oli silloin pääasia ja on edelleen ensimmäisenä mielessä. Tämä kokonaisuus kiinnostaa myös seinäkiipeilijöitä, joilla ei ole mitään kokemusta esimerkiksi erämaissa rämpimisestä. Me koimme asiat päinvastaisessa järjestyksessä. Ensin oli matkustettava ja rämmittävä ennen kuin pääsi roikkumaan seinämille.

Meillä neljällä seikkailijalla oli kaikilla omat roolimme retkikunnassa ja

ne roolit olivat muodostuneet monen vuoden ja reissun aikana. Seinäkiipeilijöitä kiinnosti rahoitus, joten kerroin Jussin kyvyistä ja sinnikkyyydestä. Meillä oli myös hyvää onnea, sillä Kesport ja Suomen Intersport toivat 90-luvun puolivälissä McKinley-tuotemerkin Suomen markkinoille. Me autoimme heitä asian tuntijoina ja saimme itse suuren ja tunnetun tukijan.

Kerroin miten Sami postitti kirjeitä Nepaliin ja miten viestien vaihto oli aivan erilaista kuin nykyään. Ennen lähtöä jouduimme turvautumaan jopa työpaikkani telefaksiin. Pääosa varusteista lähetettiin monta viikkoa etukäteen lentorahtina ja jouduimme itse huolehtimaan, että ne tulisivat oikeaan aikaan

Katmanduun. Sami matkusti sinne muita ennen hoitamaan mahdollisia epäselvyyksiä.

Ahti huolehti lääkkeiden hankkimisesta ja terveydenhuollon valmisteluista. Vaikka tauteja ja vammoja tuli, oli niihin varauduttu.

Itseleni Baruntsen retkikunnasta oli myös ammatillista hyötyä, sillä opin luottamaan sinnikkyuteen, huolellisuuteen ja valmistautumiseen. Uusien, tärkeiden ja isojen asioiden kanssa pärjää kyllä. Liiallista ryppyotsaisuutta pitää välttää ja uusia ihmisiä ja kulttuureita pitää lähestyä ennakkoluulottomasti, mutta kunnioittaen.

Jukka Tarkkala
Espoon Retkeilijät

Ahti seikkailee maailman katolla. Kuva: Jukka Tarkkala

Yksi yläleireistä lumen täyttämässä railossa n. 6,2 km korkeudessa. Kuva: Jukka Tarkkala

Ahti matkalla kohti yläleiriä, selässä täysi lasti. Kuva: Jukka Tarkkala

Retkikunta Jukka Tarkkala, Ahti Korhonen, Sami Etelälahti, Juha Saarinen, edessä kaikki Lakpa ja opas Mangale perusleirin liepeillä. Kuva: Sari Laakkonen

Kultaisia retkimuistoja

Riihimäen Retkeilijät isänpäiväretkellä

Monena vuonna olemme vieneet isät ulos syömään. Tänä vuonna kohde oli Lopen Luutasuolla. Parkkipaikalta ensin nuotiopaikalle, sieltä osa lähti Luutalammen rantapolkua ja osa Pikku-Samolle. Päivä oli paras mahdollinen ulkoiluun, ei kylmä mutta raikas syysää. Rannan puut kuvastuivat Luutalammen pintaan kauniisti. Maa oli hienossa kuurassa, vähän luntakin.

Aarno oli nuotion sytyttänyt ja kahveden kuumentanut kun palasimme lenkiltä. Ensin paistettiin makkarat ja sitten juotiin kakkukahvit. Raija oli leiponut ja tuonut kakun meille kaikille. Nuotion ympärillä oli iloinen puheensorina - olihan meitä 20 henkeä. Onneksi mukana oli Tuomisen Reino, joka otti kuvia. Hyväntuulisia lähdimme kotiin, tulihan päivän kuntolenkki tehtyä.

Tuulikki Nurmi

Luutalammella Riihimäen Retkeilijöiden ryhmä nuotiolla 8.11. Kuva: Reino Tuominen

8.11.2014 olimme Lopen Luutasuolla 20 henkeä otti hyvää happea tuolla. Oli nousua, laskua ja pitkospiuita ei se mitään, kun herkut odottaa suita. Hyvä nuotiopaikka ja peilityni vesi, makkarat, nokkipannukahvi ja kakku se suut pesi. Myös juhlaan oli aihetta, tasavuosia Inkeri täytti, mutta ikinuorelta silti näytti. Hyvä yhdessäolo luonnossa antaa puhtia arkeen hyvässä kunnossa.

Aino Takaharju

Kalajuttuja

Eila Orasen mieliresepti

käy vaikka joulupäivän aterialle. Suomessa on vanha jouluperinne, presidentinkin saa hauen joulukalaksi Saaristomeren kalastajilta.

Haukea sipulipedillä 4 hengelle

800-1 kg haukifileitä (ruodottomia tai ruodollisia)
Y-ruodot on helppo poistaa, netissä on ohjeita.
3 sipulia
3-4 dl ruokakermaa
sitruunapippuria
suolaa
tillisilppua, kuivattua tai tuoretta voita paistamiseen

Kuori sipulit ja halkaise kahtia, siivuta pieniksi. Kuullota sipulit voissa paistinpannalla. Kaada sipulit uunivuolan pohjalle.

Pilko fileepalat 3-4 osaan, mausta sitruunapippurilla ja suolalla molemmilta puolilta. Ruskista palat pannulla kuumassa voissa, älä kypsennä. Laita palat sipulien päälle uunivuokaan. Ripottele tillisilppua kalojen päälle ja kaada ruokakermaa päälle.

Paista 200 asteessa n. 30 min. kunnes pinta on hiukan ruskea.

Syödään vaikkapa keitettyjen puikulaperunoiden kera. (Kala voi olla muutakin kuin haukea)

Vanha viisaus ruuanlaitossa, "Se, joka kahdesti paistaa, se makean maistaa" pätee tässäkin ohjeessa.

TÄSTÄ HAUESTA TEHTIIN KALA-KEITTO TRL:n Loistavalla retkiviikolla. Hauen katekseen pyydystänyt Rauno Sarantaus piipahti visiitille Hetan Väärtipäiviltä Varkhanmukaan sopivaan aikaan. Kala painoi 10 kg ja oli metrin mittainen.

Espoolaisia jälleen Himalajalla

Tällä kertaa Everestin seudulla lokakuun ajan. Kolmella nuorukaisella ja parilla Himalaja-konkarilla oli kunnia käydä tervehdymässä maailman korkeinta (8848m) Everest-vuorta, Chomolungmaa, maailmankaikkeuden äitiä (tiibetiläinen nimitys). Parhaiten sen näkee Kala-Pathar -nyppylältä 5550 metristä.

Monen suomalaisenkin kiipeilijän saavutama jyhkeä kuuluisuus oli siellä missä aina. Kuukauden trekki oli onnistunut ensikertalaistenkin mielestä. "Haluamme nähdä Nepalia ja sen vuoristoseutuja lisää", totesivat 19-vuotiaat espoolaiset, ystävät lapsuudesta saakka.

Kuvassa Kala-Patharilla muitakin kuin suomalaisia, toinen oikealta kuitenkin Mikael Väisänen, vierellään L.G.Sherpa. Kuvajana Ossi Perttu. Everest taustalla keskellä.

Muut Everest-vaellukselle osallistuneet: Sami Etelälahti, Atte Ahti ja Juha Saarinen, joka jatkoi vielä Annapurna-kierrokselle palaten marraskuun lopulla. Ensi vuoden lokakuulle on suunnitteilla Lover Dolpo -vaellus Nepalissa. Ilmoittautuminen on alkanut jo (katso ER:n toim.kal. s.7).

Uteliias kyselijä
Hilkka Laitinen (Kala-Patharilla v. 1994 Everestiä ihailnut)

Lapakiston syyspatikalla

Sumusuhmurainen keli kesti koko päivän, kun viikonloppupatikalle kerääntynyt kuusitoistapäinen joukko kulki Tarmon opastamana vaihtelevaa Lapakiston maastoa. Salpausselän Samoojat juhlivat 30-vuotistaivaltaan myös patikan aikana ja niinpä saimme Leon keittämät maittavat juhlakahvit Seelammin laavulla heti alkajaisiksi. Pääjoukko kulki Tarmon jäljessä kuka marjoja syöden kuka sieniiä keräten – siinä joukko sitten ajoittain hajaantui, mutta aina löysimme toisemme. Lyhyemmän reitin valinneet palkitsivat pääjoukon nuotion loimulla ja hiiltien hehkulla. Kyllä kelpasi ruokaa kypsittää ja lämpimässä evästellä. Siinä mietittiin, mistä alue oli nimensä saanut. Helena oli kirjamessujen aikaan "verkostoitunut" ja selvisi, että Lapakisto tarkoittaa vesiperäistä rantamaata – keinoa metsää. "Eihäm meillä oikia metettä ol se on kaik sellaista lapakistoo" (vanha paikallinen sanonta).

Retkeilyalueella on Lapakisto-järven länsirannalla esteetön tulipaikka, jonne johtaa katettu väylä eli lastenvaunuilla, rollaattorilla ja pyörätuolilla pääsee järven äärelle tulistelemään. Sunnuntaina maastossa tapasimme paljon lapsiperheitä. Kiitokset lahtelaisille retken järjestelyistä!

Teksti ja kuva: Armi Salenius

Retkeilijät Seelammin laavulla.

Salpausselän Samoojien kuutamoretki

Tarmo Tikka: "Olimme kuutamokävelyllä 7.11. Lahden keskustaa kiertävällä Lehmusreitillä. Se onnistui muutoin hyvin mutta kuu oli harvinaisen paksun pilviverhon takana.

Leo Ketola runoili oheisen runon."

Leon runo

Samoojat kuutamokävelyllä pilven takana mollottaja muuten fiilis kyllä. Lehmusreitti, ensilumi siitä se elämys tuli. Kierros harjuja noudattaen, osin ei katuvaloja, vaan otsalampun kajoa. Taivallus kulki Kivistön-, Metelin-, Ruolan-, Radiomäen kautta takaisin satamaan, uutta retkeä varten lataamaan. Joukkomme oli 14-77-vuotista ei siis valettu samasta muotista. Kivaa oli, päätettiin: Keväällä uudestaan kierrettiin.

Kiitos Helena, Irmeli, Marja, Aune, Siiri, Tarmo, Markku, Raimo, Tapio ja koira Jetta.

Hilkka Tikka on kuvannut näin komean kuun aikaisemmin.

Kuopiolaisten puolukkaretki syyskuussa Ukonjoelle vaihtui iloiseen lumisotaan ja lumiukkojen rakenteluun. Puoli ämpäriä ehdittiin kerätä, loput jäivät karhuille.

Nappisilmäisten lumiukkojen tekijöinä olivat Kauko Laitinen, Liisa Niskanen, Eeva-Liisa Palkispää, Tuula Laitinen, Leena Laukkanen, Maija Pitkänen, Pertti Taskinen.

Kuva: Nina Pendikainen.

Suomen luonnon päivän retki Suomunjärvelle Patvinsuolle 30.8.14

Karjalan ja Länsi-Karjalan Retkeilijöiden yhdessä järjestämä koko päivän retki Patvinsuon kansallispuistoon onnistui erinomaisesti suotuisassa retkisäässä. Mukana oli 56 eri-ikäistä osallistujaa eli täysi bussillinen, eivätkä aivan kaikki edes mahtuneet mukaan. Retken ohjelmassa oli eripituisia ohjattuja vaellusreittejä, joissa myös tutustuttiin alueen luontoon ja historiaan. Osa poimi sieniiä ja marjoja, pienimmät leikkivät metsässä. Kaikille oli sopivia vaihtoehtoja luonnossa ulkoiluun niin lapsiperheille kuin kokeneille vaeltajille. Suomen suuri sauna oli kuumana useita tunteja ja rohkeimmat uskaltavivat uimaan. Retkeilijöillä oli myös mahdollisuus osallistua Metsähallituksen järjestämään metsäjoogaan ja usea kokeili tätä uutuutta. Tyytyväiset osallistujat antoivat kiitosta hyvin järjestetystä retkestä.

Merja Koivuluhta, KR

Retkeilijä

Päätoimittaja Hilkka Laitinen.
Työväen Retkeilyliitto ry:n järjestölehti.

Toimitus: Säästöpankinranta 6 C,
00530 Helsinki. Puh. 045 1369744.
tyovaenretkeilyliitto@gmail.com
ISSN 0783-165X
Painopaikka: Keski-Uusimaa Oy,
Tuusula